

„EDINOST“

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta 3.—; — 4.50
za četrt leta 1.50; — 2.25
Posamične številke se dobivajo v prodajnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gerici in v Ajdovščini po 4 nov.
Na naročbe brez priložene naročilne se upravištvo ne ozira.

EDINOST

Oglaš in oznanila se računajo po 8 nov. vsakega v petih; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.
Poslana, javne zahvale, osmrtnice itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici Carintia št. 25. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročitno, reklamacije in inserate prejema upravištvo v ulici Carintia 25. Odprte reklamacije so proste poštnine.

Glasi slovenskega političnega društva za Primorsko.

*V edinost je meč.

Shod slovenskih poslancev v Ljubljani.

(Konec.)

Resolucije, sklenjene na ljubljanskem shodu, podpisemo seveda tudi mi od prve do zadnje besede. Resolucije te so slika, ki nam v ozkem okviru kaže vse nepovoljno stanje naše in ki nam priča, kako daleč smo še od ravnopravnosti, ki je, ali bi morala biti, prvi atribut konstitucionalne države. In vendar zahtevajo, da bi se nas pripoznalo kot konstitucionalno, modernno državo. Ali mi smo ustavna država le na popirju, dejanski pa ne. Kaj nam pomagajo vsi prelepi osnovni zakoni, ako se pa dejanski ne izvršujejo. Ravnokar so minula tri desetletja, odkar nam je premlatost naš cesar podelil ustavo; toda mi vzdihujemo še vedno pod absolutizmom, ki je pri nas hujši od absolutizma kacega vladarja: mi trpimo pod strankarskim absolutizmom. Tlači nas absolutizem, ki ga je z jedne strani rodil furor teutonius nemških naših sodržavljancev; z druge strani trdošrčnega kapitalizma — katerega glavni predstavitelj je židovstvo — neugasljiva pohlepnost po svetnem blagru in s tretje strani — in to je rana, ki nas posebno skeli — ona nesrečna fikсна ideja, da je nemški življ preddestinovan za vse večne čase za vladarja državi tej. Ta fikсна ideja pa sloni na vkorinjenem predsodku, da le nemški življ predstavlja pri nas kulturni element in da so Slovani inferijorno pleme, katerega naloga je tá — da sluša druge, kar mu veleajo; oni sami pa ne bi smeli nikdar odprti svojih ust. Glavna nedostanost v političnem in ustavnem življenju našem je torej ta, da ne izvršujejo postav, katere so nam svečanostno proglasili; da v praksi zanikujejo načelo, katero so v teoriji postavili na častno mesto — načelo ravnopravnosti. Tu je torej tista točka, okolo katere bi se morale sukati vse delovanje poslancev naših. Ako hočemo odpraviti bolezen, treba je, da od-

pravimo vzroke bolezni. Ako je torej nepopoljnemu našemu stanju vzrok le-ta, da ne izvršujejo obstoječe postav, zahteva zdrav vazum od nas z vso silo na to dejati, da se prej ko prej prične dejanski izvrševati rečene postav. Gospodje poslanci so se tudi res postavili na to korektno stališče sklenivši resolucijo o splošnem političnem položaju. Tu pa ne moremo zatajiti opazke, da je pač zalostno, da so poslanci lojalnega in nadarjenega naroda prisiljeni sklepati tako skromne resolucije. Resolucije o splošnem političnem položaju smo se razveselili v zlastnej jej moloobsežnosti. V to resolucijo postavili so gospodje besedo, ki je res na svojem mestu: skupno delo v a n je je istinito jedina pot, po kateri nam je moči priti do cilja. Hrvatsko-slovensko pobratimstvo kaže se nam pri vsakem koraku, pri vsakem ukrepu. Do skupnega delovanja sili nas ne le čut, kojega poraja sorodstvo, ampak tudi zdravi egoizem. Na tem mestu izrazili bi radi nekoliko opazk, ki so nam na srci, ako se smemo nadejati, da se besede naše ne bode smatralo kot neumestno kritikovanje, imejoče namen podirati, kar zidajo drugi. Povdarjamo torej še enkrat, da se popolnoma zložimo z resolucijo o splošnem političnem položaju in da hočemo poslance naše, ko bodo resolucijo to predstavljali iz teorije v prakso, drage volje in vztrajno podpirati: ne le, da odobrujemo resolucijo, ampak bi si jo celó želeli nekoliko obsežnejšo. Pogrešamo namreč nekaterih stvari, katerim se za dolgo ne bodo mogli izogniti voditelji naši, ako nam res hočejo sestaviti program, ki ne bode kakor meteor, ki nenadno zablišči na firmamentu in isto tako hitro izgine izpred naših oči, ampak da nam dajo program, katerega se bode navdušeno poprijel ves narod in mu vestno služil, dokler ne dosežemo narodnega svojega idejela. Želeli bi, da bi se bili gospodje poslanci dotaknili vprašanj, s katerimi se ravnokar bavi —

ne le slovanski — ampak ves naš politični svet. Vprašanja ta so: združenje Slovencev v jedno upravno celoto — eventualno osnovitev nove avstrijsko-jugoslavnske državopravne skupine in pa organizacija naših poslancev v državnem zboru. Osebito je to poslednje uprašanje pereče. Z ozirom na bližajoči se prevrat v notranj našej politiki so rojaki naši, ki se bavijo s politikom, kar zbegani: nadaljno podpiranje Hohenwartovega kluba, zrušenje tega kluba, pristop mladočeskemu klubu, osnovitev novega jugoslovanskega kluba — s kratka, najraznovrstnejše kombinacije švigajo po zraku. Zato pa menimo, da bi bilo jako umestno, ako bi nam bili gospodje poslanci dali nekoliko pojasnila o prevažnem tem vprašanju. Priznamo radi, da je mogoče, da so oziri, ki jih narekuje previdna taktika, gospodje prisilili, izogniti se rečenemu vprašanju; ali potem bi pa bilo umestno, da so uredništvom naših listov rezervatnim potem objavili motivacijo svojemu postopanju, da bi jih mogli pred javnostjo primerno braniti in zagovarjati, kajti težko je človeku zagovarjati program, ako mu podrobnosti neso znane. Ker pa se nadejamo, da se poslanci naši skoro zopet snidejo — vsaj do prihodnih državnozbornih volitev, smo prepričani, da se takrat zgodí, kar se sedaj ni zgodilo.

Glede resolucije o pravosodju bi le opomnili, da nam vsakokrat kri zaviré, primišljajočim, da morajo podaniki moderne države še le prosjačiti najprijetnejših pravic: da bi v onih prostorih, kjer čestokrat visita na jedne samej niti njih imetje in njih — čast, žnjimi govorili v njim umljivem jeziku. Zanikanje te pravice je naravnost barbarstvo. Zato pa prosimo naše poslance, da z vso odločnostjo in brezobzirnostjo zastopajo zahtevanja, izražena v tej resoluciji, čeprav bi morda

zašli — vršči svojo narodno in poslansko dolžnost — v nevarnost, da jih razpijejo za — ne vstrašite se besede! — radikalce.

Tudi resoluciji o šolstvu pritrdimo od srca in brezpogojno. Versko-nravnstvena podlaga je — to je naše trdno prepričanje — neobhodno potrební pogoj dobre vzgoji mladine. Torej na to stran smo Slovenci — vsaj temu se nadejamo — vsi enakih misli. Ali tudi glede drugega zahtevanja moramo ostati neomahljivi in neizprosní: šola bódi národna, v šoli bódi národni jezik izključljivi gospodar; s kratka: narod imej šolo v svojih rokah. Oni, ki se v nemajo za prvo zahtevanje gledé vredbe našega šolstva, pozabiti ne smejo tudi na drugo.

Resolucija o časopisju je povsem na svojem mestu. Želeli bi le — čeprav bi se nam morda očitalo, da govorimo pro domo — da bi se kdo začel baviti z materjalno stranjo ekzistencije časnikarjev. Kakor se vsi stanovi organizujejo, organizovati se moramo tudi mi. O tem spregovorimo morda o priliki obsirnejše.

Te svoje kratke opazke napisali smo goječi iskreno željo, da Bog blagoslovi delovanje naših poslancev v prid in korist naroda našega. —t—

Tržaški starešine.

(Konec.)

V sedmej točki je namreč mestna delegacija predlagala, naj bi občina prevzela v svojo oskrb otroški vrt bivše „Pro Patrie“ na Greti.

Mi ne bodemo tukaj dokazovali, kako nepotreben je enak otroški vrt na Greti; poudarjati pa moramo očitno krivico, koje mestni zbor učinja svojim sodeželanom Slovincem, katerim na vse kriplje vsiljuje laško omiko in jezik, katerih se mrzlo, a zjutraj vendar ni tako toplo, da bi bilo treba hoditi razoglavim. Jeronču pa je resnično vroče; če tudi radi tega ni pokrit, ampak zato, ker je preveč zamišljen in ni zapazil, da nosi še vedno klubuk v roki.

Dolga pot ga ni toliko ugrela, da bi potreboval hladne jutranje sape, pač pa so ga razgrele misli, da se bliža kraju kjer prebiva njegova nezvesta, kjer kdo drugi uživa gorko njeno ljubezen. Kakor maščevalec, plen iščoč, pospeši korak.

Zora poka, zgodnja danica veličastno priplava, a Jeronč naš se za njo ne zmeni, Luna, ki mu je budila pri odhodu od doma sicer žalostne, a vendar blage spomine, ne gane ga več, če tudi tako milo gleda mu v obraz, jemajoč od njega slovo, kajti kmalu se skriva za goro umikajoč se jutranj zariji bliščečega vladarja solnea.

Na Dolenjem polju se odpirajo duri edine krême, ko prihaja po cesti Jeronč. Ni mislil na krême, še manje pa na predmete, radi kojih jih obiskujemo, a prijazni in zvedavi pozdrav mlade gospodinje zvabi ga, da vatopi. Nehote vkaže si zajutrka.

V tem, ko mu gospodinja pripravlja, izvleče Jeronč iz nje, da mladega Podgrivnikarja ni doma, če ni prišel po noč

PODLISTEK.

Vedomec jo tlači.

Spisal P. M.

(Dalje.)

„Minko so prodali v dolino z nekoliko tisočaki“ odgovori mati, bistrim očesom opazovaje svojega sinu, ter skuša drugače zakriti notranje čustvo svoje. Tudi njej ni bilo všeč, da se je Minka toliko časa šalila z njenim Jerončem.

Mladeniča zadene ta novica, kakor strela z jasnega neba. Ves bled dolgo časa molči. Tudi ostalo družino prevzel je nek notranji tožni čut in trdovratno vse molči: Jeronč pretрга molk s hripavim glasom, ki oznanjuje, da ga nekaj muči in duši, da ne more čisto iz zdravega grla: „Kam, komu so jo prodali, ali veste?“

„Na Dolenje polje je šla“ — odgovore vsi. „H komu že, ne morem se spomniti, na jeziku imam, čakaj, čakaj...“ tarna mati, kojej se pozna, kako rada bi ugodila sinu svojemu.

„E, kaj toliko klepečeš, Podgrivnik jo je odpeljal, da zamaši nekoliko lukenj zadolženej hiši“ — odgovori pikro oče, kateremu ni bilo pe volji, da napravlja ta

„nebodijotreba“ toliko skrbi njega sinu. On bi bil sicer tudi rad videl bogato sovedovo Minko kot nevesto v hiši, a kar ni, ni! Jeronču pa ne bode manjkalo brhkkih deklet na izbero. Če tudi ne bo tako bogata, nič ne de. Tako modruje oče sam seboj.

Jeronč se odpravi — vedno molčeč, da ide počivat. Bilo je proti večeru. Hladan jesenski večerni veter pihlja že po hribih, a v dolini je še kaj prijetno jesensko vreme. Polna luna, prijazno priplavajoča izza gora, milo ozirajoča se na solzno zemeljsko dolino, iščoča kakor skrbna mati popotnika, kateremu hoče biti skrbna voditeljica, opominja pred pragom stoječega Jeronča, da se odloči, stopiti tja doli, da vidi kaj dela njegova bivša draga — sedaj nezvesta Minka.

„Fantovsko solnce me vabi, naj grem“ — mrmra skoro polglasno v luno gledajoč ter odide v hišo. Kmalu potem, ko se je jasna, razsvetljena noč vlegla po zemlji, koraka po strmem pobočju kraško-alpinskega pogorja Jeronč praznično oblečen proti dolini.

Ni se mu ljubilo ukati, kakor drugokrat, ko je hodeval v vas. Tiho vendar ni moglo biti žalosti polno srce...

Osamljeno zagrljeni glasovi narodne pesni uhajajo mu iz srca: „Že luna sveti, pa je vendar še ni, ne bodo je videle več moje oči.“ Taki so Jerončevi glasovi, da si nepoznan naroden pevec gotovo ni z večim občutkom pesem spel.

Pot v dolino je dolg dobre štiri ure hoda; po dolini pa je treba zopet toliko in bržčas še kaj več do Dolenjega polja — do bivše Jerončeve neveste — nezveste.

Petelinje prepevanje naznanja Jeronču, idočemu skozi zadnje vas pred Dolenjem poljem, da se bliža dan. Pol ure pred vasjo zapoje mu že na uho mogočen glas Dolenjskega velicega zvona „Zdravo Marijo!“ Jeronč se odkrije, prekriža, a molitev ne dohaja iz njegovega, sicer pobožnega srca; preveč je napolnjeno z drugimi neprijetnimi čustvi. Dolgo je že, kar je utihnil zvonov glas, Jeronč pa, še vedno klubuk v roki držeč, koraka po kamenitej cesti, katero sta potreba in zakon že davno sprejela med skladovne, a trmoglavost nekojih mogočnikov ni dopustila, da bi se izvršila. Tudi naš Jeronč ni jim bil hvaležen, kajti mnogokrat izpotakniviši se ob kamenje, izpustil je majhno kletvico — onim mogočnikom.

Jesensko vreme v dolini sicer ni še

mi po pravici branimo. Gmotni položaj Trsta je, kakor znano, jako slab navzlic visokim dohodkom, s kakoršnimi se more ponašati malokatero mesto v Avstriji. Že iz tega razloga, tembolj pa, ker se zmirom bolj bliža osodepolna doba odprave proste luke, morali bi se občinski izdatki primerno skrciti ali vsaj naj bi se z občinskimi zakladom zmerno gospodarilo.

Ali o tem oblastna gospoda nočejo slišati; da postavijo svojo velikolaško kulturo ter vsaj nekoliko utrdé most, ki ima vezati tukajšnje dežele z blaženo laško patrijo, izdajo ti do zadnjega krajcarja in pritisnejo če je treba, zadnjega berača v mestu. Italianismus ante omnia — to jim je geslo.

V zadnji seji so tedaj — kar je bilo pričakovati — enoglasno sklenili, da mestna uprava sprejme v svojo oskrb otroški vrt bivše „Pro Patrie“ na Greti. Torej hudo dobo delovanje razpuščenega zloglasnega društva bode nadaljeval občinski zastop „avstrijskega“ mesta Trsta! S tem prevzame ali vsaj odobruje mestni zastop one ideje, katere so se ministerstvu zdele „državi nevarne“ in radi katerih je zloglasno društvo razpustilo!! Kaj enacega je samo v Avstriji mogoče. Ako ste odpravili vzroke, glejte, da odpravite tudi posledice. Kaj pomaga, da ste razpustili nevarno društvo, ako se vam Tržaški mestni svet po robu postavlja ter v javnej seji določuje, da se mora pogubno delovanje razpuščenega društva — navzlic vladinim prepovedim — nadaljevati! Kaj vam pomaga, da ste razdrili pogubni „Progresso“, če njega kolovodje vodijo občinske razmere v Trstu ter dalje izlivajo v javnih sejah svoj zakriti srd proti sodržavljanom. Pošljite nam dobrega namestnika, koji bode z železno roko stal nad strankami ter čuval njih delovanje!

Dokler pa bodete dopuščali, da vladni celo Tržaški „patrijotje“ dajejo brec ter trobijo v eden in isti rog z najhujšimi radikalci — predlog mestne delegacije, da občina prevzame stroške za otroški vrt na Greti, bil je soglasno sprejet, razun 4 okoličanskih poslancev! — do tedaj ni vam upati spremembe v primorskih razmerah, ampak shujšanje sedanjih.

Otroški vrt na Greti naperjen je v prvi vrsti na nas Slovence; vanj bodo zahajali zgolj slovenski otroci (laških tamkaj ni), ki se bodo v njem vadili tajiti svoj narod in jezik; navadili se bodo italijanske kulture bližnjega mesta, katero je moralno globoko padlo, ter s tem odvajali tudi od svete vere, koja more vspevati samo tedaj, ako se racionalno podučuje neguje in širi, namreč na podlagi na-

iz mesta; da bogata gôrka — kakor pravijo Minki — je preveč nerodna za tako hišo; da je mož njen pred dobrim mesecem bil voljen županom; da je mati županja kaj ponosna na to in več tacih čenéh.

Hudo je zbudila vsaka novica Jerončovo srce, da se komaj vzdržuje. Poravna svoj račun, če tudi škode ni prouzročil in odide z malim, še zaspanim dečkom proti Podgrivnikarjevim.

Teške so stopinje. Komaj noge prestavlja. Ko bi deček krčmarjev ne capljal pred njim, brččas bi obstal ter ne nadaljeval svoje poti.

„Oni-le so Podgrivnikarjevi“ — reče deček, kazaje z ročico proti nekaj korakov oddaljenej lepej hiši z velikimi dvorišnimi vratmi. Deček steče proti domu nazaj, Jeronč obstane in zija proti hiši. Naprej — nazaj? Čemu naprej? . . . Naprej! Stopivšemu na dvorišče pridirja mu nasproti dvojica suhih, lovskih psov in komaj se jima brani. Psa sta huda. Lajanje privabi iz hiše . . . Minko. Kako se gledata! Besedice v pozdrav — prijazen ali neprijazen — ni iz njenih, ne njegovih ust. Kakor okamenela stojita oba. Psa še vedno po malem (renče korakata od gospodinje do tujca, čakajoč povelja, da ga iztirata.

(Konec prih.)

rodnega jezika. Ta vrtec bode našemu narodu v veliko duševno škodo, kajti uničeval ga bode narodno in versko. V oči-gled vsem tem resnicam je pa trebanski politični kamaleon — slovenski (?) poslanec in kaplan Don Pahor — glasoval z liberalci ter s tem priporočal šolo, nasprotno-narodnim in verskim koristim, koje zadnje mu njegov stan zapoveduje braniti.

Ni čudno, da je mej temi političnimi slepci glas odličnega okoličanskega rodoljuba in poslanca g. Nabergoja, koji se je upiral krivici, ki se bode godila našemu narodu in nedolžnej deci, ostal glas upijóčega v puščavi. Preupila ga je nesramna lahonska sodrga na galeriji, ki je dobroznanemu Luzzattu burno ploskala, kot se je g. Nabergoju velikodušno porogal, rekoč, da ni treba, da „slovenski otroci v ta vrt zahajajo“!

Česa si moremo mi Slovenci upati od takih zagrizencev? Česa si more upati vlada od tako strastnih podanikov-vladarjev, ki z nogami teptajo njene naredbe in zakone?!

L—n.

Deželni zbor isterski.

Iz Poreča, 14. okt. t. l. [Izv. dop.]

Danes snide se deželni zbor isterski v nekdanjej cerkvi sv. Frančiška, da pokaže svetu, da živi in da v nekdanj posvečenih teh prostorih določuje in odločuje v imenu isterskega ljudstva, katero je — na žalost bodi rečeno — večinom zastopano ne po svojih zavednih ljudskih zaščitnicah, pač pa po onih, ki težnje svojih volilcev ali ne poznajo, ali pa nočejo poznati.

Pomena vredno je, da je zasel ravnokar deželni zbor prostore v svetem hramu; morda se možje vendar enkrat spomnijo in se zavejo svojih dolžnosti; morda se spomnijo svoje obljube, dane dne 10. okt. 1889. leta.

Predsedoval je zboru neumorni dež. glavar g. Matko dr. Campitelli, o katerem je pač „Politik“ često javljala, kacih kreposti je. Menimo, da se mož ne bode več spominjal svojega prvega govora v omenjenej seji, v katerej je prorokoval in zatrjeval, da mora baš njegova proteklost vrtrjevati njegovo prihodnost; da njegov značaj, njegova poštenost in njegovi principi, kakor tudi požrtvovalnost njega za ožjo domovino — hotel je reči Rovinj, kjer je od vekomaj sem županoval — so najboljša garancija, da bode požrtvovalno deloval v blagor dežele, katera ga je na krmilo postavila. Menimo, da je mož pozabil na svoje izjave, katere pač ne morejo imeti družega namena, kakor da govorniku pridobé nekoliko rokopluskov.

G. Campitelli mora biti pač osvedočen, da dan današnji ljud ne sodi kreposti moža po frazah, s katerimi hoče svet opitati, ampak po dejanjih. Ravnanje g. dr. Campitellija pa že po njegovem obečanju ne kaže, da je mož na svojem mestu, ampak, da ga veže vrhu starosti tudi strankarstvo; vežejo ga oziri na koristi stranke, katerej pripada in s katere pomočjo se hoče vzdržati.

Koliko vrednosti more imeti tale mož na političnem obnebju, se pač iz navadnega življenja razvidi. V listih se njegovo ime ne navaja med onimi deželnimi glavarji, ki so se vpisali kot zaščitniki in poverjeniki ideje zidanja nove cerkve za c. kr. morarico v Pulji; tudi njega imena ne čitamo mej onimi, ki so bili povabljeni dne 25. preteklega meseca v Pulj k izpuščenju vojne ladije „Cesarice Elizabet“ v morje. Ali so pozabili nanj? Ali je pa morda to preziranje njegovega imena znak časa? Vsekako so pa taki slučaji pomenljivega značaja in mislimo, da jim je namen opozoriti g. Campitellija na Damoklejevi meč, ki visi nad njegovo glavo, ako ne bi hotel se spokoriti in kazati absolutno čiste nepristranosti v svojem ponašanju v deželnem zboru, katerega naloga je, zastopati duševne in gmotne

interese isterskega ljudstva, naj si to bode ene ali druge narodnosti.

Že se govori o prekucijah dež. zbora poreškega in kot gotovo se nam poroča, da bode morala vlada posegniti vmes, ker gospoda menda ne nameravajo postaviti se na zakonita tla. Naloga g. Campitelliju mora torej biti, vzdrževati nepristranost v zboru, da se korenito reši nemoralno vprašanje glede grofa Rigo, da ljudstvo ne izgubi popolnoma zaupanje v „Aulo sv. Frančiška“. Našim poslancem pa nasvetujemo pozor na vseh straneh v blagor ljudstva in v njih obrambo.

Politični pregled.

Notranje dežele.

Včeraj so se sešli deželni zbori. O deželnem zboru Isterskem govorimo na drugem mestu. Toda tu nam je pridodati še nekoliko besedi. Znano je, da je italijanska večina v zadnjem zasedanju zagrešila brezprimeren čiu političnega nasilstva, pridujoč nam, da v srcu naših Isterskih nasprotnikov je do cela zamrl čut pravice in dostojnosti: uničila je brez nikalih pravnih razlogov tri izvolitve, da-si so se vršile povsem korektno in v zmislu postave. Izvolitev poslanca za kmečke občine Volovskega okraja, g. profesorja M. Mandića, izvršila se je celo jednoglasno. Ves politično-pošten svet je kar strmelnad to italijansko drzovitostjo. Drzovitost ta bila pa je tudi udarec v obraz dotičnim volilcem samim. Ali volilci imeli so pri rokah najprimernejši odgovor na to insulto: volili so prof. Mandića zopet jednoglasno; volilci mestne skupine istega okraja so pa zopet izvolili dra. A. Stangerja z veliko večjo večino, nego prvi-krat. In kaj sedaj? Vse je radovedno, kaj poreče ista italijanska večina na ta odgovor volilcev.

Radikalni „Indipendente“ zahteva z vso odločnostjo, da zopet uničijo izvolitev prof. Mandića; prigovarja njegovim somišljenikom, da naj nikar ne goje pomislikov, češ: ako se jo tudi volitev izvršila korektno, imamo pa drugih razlogov radi katerih ni smeti potrditi rečene volitve. Zakaj pa gospoda ne povedo teh razlogov? Ako kaj izvanrednega storim — in postopanje proti Mandiću je res izvanredno — morem vendar tudi povedati, zakaj sem tako storil. No, mi smo povsem mirni: kolikor hujše besné gospodje — teptajoči postavo in pravico — tim preje se bodo ulegli v v politični grob, katerega si sami kopljejo. — O Tržaškem deželnem zboru ni treba dosti govoriti, vsaj se z gospodo, ki tam odločuje, bavimo neprestano. Tržaški mestni zastop, ali Tržaški dež. zbor, to je ista družba, le ime je drugo. Ponavljati nam pa je, da v tej korporaciji je najžalostnejša figura g. A. Pahor. Mož je slovenskega rodu, zastopa slovenske volilce, a pri vsem tem je prevzest podajaj italijanskih radikalcev. — V Goriškem deželnem zboru smo nekoliko na boljšem; tam vlada jednakost glasov na obeh straneh. Ker pa so Italijani dobro organizovani in ob vsakem vprašanju povsem jedini, treba je, da tudi na naši strani vlada isto sporazumljenje in ista odločnost, ako hočemo, da nas ne oškoduje druga polovica. Te odločnosti in prave taktike smo pa do sedaj pogrešali na slovenske strani. Dolžiti nočemo nikogar: sodbo svojo je itak ravnokar izreklo slovensko ljudstvo na Goriškem. Bodo-li dotičniki uvaževali ta ljudski glas, ki je božji glas? Bog daj, da bi! Želeli bi to na korist narodnosti naše. In političkej reputaciji dotičnikov bi morda tudi ne škodovalo. — Tudi gospodom v deželnem zboru Kranjskem bi radi jedno rekli. Oni so jedini, ki so gospodarji v svojej hiši. Ali naše menenje je — in gotovo tudi vsega zavednega slovenstva — da oni neso samo zastopniki dežele Kranjske, ampak, da jih veže še druga, gotovo pre-

častna naloga: da moralno zastopajo idejo celokupnosti naroda slovenskega. Krik nasprotnikov naj jih ne plaši: uprav ta krik priča nam, kako potrebno je za nas, da gojimo idejo celokupnosti naroda našega. Dolžnost deželnega zbora Kranjskega pa je, da stoji vsem nam na čelu. — V Koroškem in Štajarskem deželnem zboru so razmere za nas skrajno žalostne; od vseh strani kriče nam nasproti: Lasciate ogni speranza! To pa vendar ne; izvestno pridejo tudi za nas drugi časi in zjasnila se bodo za nas vremena. Hvalimo Boga, da imamo v rečenih dveh kronovinah može, ki so nedvojbeno na svojem mestu. Le vstrajno naprej! — Navažnejše pa bode letošnjo zasedanje dež. zbora Češkega, kjer bodo obravnavali o pravnih predlogah. Nočemo sicer prèjudicirati, ali kakor stvari stoje, bodo češki poslanci skoro gotovo odklonili Dunajska določila, ker jih ves narod jednodušno v to silo. Posledica temu izidu bode pa izvestno radikalni prevrat v naši notranjej politiki. Na bolje ali na slabše za nas? Kdo to ve! V tem pogledu smo mi v vrstah optimistov. Mogoče, da za trenutek nastanejo za nas neugodni odnošaji, toda za dolgo nas ne bodo mogli in ne bodo smeli prezirati. Prav dobro je nedavno rekel nek mladočeški poslanec: „Še klicali nas bodo“. — Konečno pa še enkrat zakličemo vsem slovenskim zastopnikom po raznih kronovinah: Bodite možje, možje na vse strani!

Novi namestnik Dalmatinski je imenovan. Poklican je na to častno mesto podmaršal Emil David pl. Rohnfeld, namestnik kornega poveljnika in deželnega načelnika v Bosni in Hercegovini. —

Vnanje države.

Vspored velikemu potovanju Ruskega prestolonaslednika so premenili. Carevič ne pojde v Carjigrad, kakor je bilo namerovano, ampak vkreca se s svojim bratom, velikim knezom Jurjem, ali v Trstu ali pa v Brindizi. Obiskal bode najprvo Grško kraljevo obitelj. Da ne pojde v Carjigrad, je vzrok nekda ta, da ne bi tamošnji armenski krogi, ki so jako razburjeni, prirejali kakih demonstracij.

Srbska skupština snide se dne 1. novembra. Razun proračuna obravnavali bodo o postavi, tičoč se ministerske odgovornosti, o zakonu za združevanja in zborovanja, o novej tiskovnej postavi, o postavi za amortizovanja srbskih vrednostnih papirjev, o postavi za ločenje finančne administracije od politične oblasti, o postavi o pravnih razmerah železnice in njih služabnikov. Razen teh pripravljiva radikalna stranka še razne druge postavne načrte, tičoč se gospodarskih vprašanj.

Minoli teden je novi sveti Anton v podobi italijanskega ministra vnanjih poslov Crisprija pridigal laškim ribicam ter jim na dolgo in široko razkladal pomen in nevarnost iredentarskega gibanja. S svojim govorom zadel je v srčenovo gnezdo. Laški radikalci in republikanci se namreč kaj kislo drže ter so se zakleli maščevati se nad Crisprijem, ki je Avstriji na ljubo obsodil iredento ter jo razklical za nevarno. Crisprijev govor nam je v dokaz, da oficijelna Italija se iredentizma jako boji, kajti iredentizem je največji greh, kar se jih je kedaj doprineslo. Prvi minister na Laškem je govoril ter iredentizem javno obsodil, radi česar so iredentaši jako razjarjeni. Njih srd priča molk, ki vlada v njih tostranskih glasilih. Kdor molči, pritrudi, in nikdar ni bilo Indipendente-jevo molčanje bolj izrazito nego sedaj. Vsakdo namreč ve, da je Indipendente glasilo avstrijske iredente. Tudi onstran meje se iredentaši jeze pené. Minolo nedeljo zbralo se jih je v Florenci preko 500 na slovesen banket, da izrazijo svoje globoko obžalovanje nad Crisprijevim vedenjem ter mu dajo dobro za-usnico radi njega smelosti. Banketa so se

vdeležili najhujši laški elementi ne izvemši zloglasnega Imbrianija in Cavalottija. Zadnji je tu obhajal svoje orgije. Držal je dolg govor, v katerem se je zaletal proti Avstriji ter vabil somišljenike na boj proti njej. Avstrijsko-laško zvezo je tlačil v kot ter se o njej jako neuljudno izražal. Italija je bila k tej zvezi prisiljena liki nevesta, katerej brez nje vednosti pripeljejo sovražnega jej ženina. Proč s to zvezo, ki je za Italijo sramotna; Italija se mora združiti z Francijo. Njegovim izvajanjem pritrjeval je Imbriani in ves zbor. Kakor je videti ustanovili so italijanski radikali in irredentaji drugo državo v kraljestvu, kojemu od nje preti pogin. O tem banketu prinesel je „Independente“ brače dolga poročila, v tem ko je o Crispiju mirno molčal, s čemur je dokazal, da avstrijski Lahi ne cikajo samo čez mejo ampak, da se bratijo z onimi elementi v Italiji, ki so zadnje nevarni. Ni zadosti torej, da se jim po pravici očita hlepenje po tujej državi, ampak s pravico jih smemo sumničiti veleizdajskih dejanj — podobni so ruskim nihilistom. Po končanem banketu nabiralo se je za Dantejev spomenik v Tretu. Tudi dne 4. t. m., na god presv. cesarja uganjala je irredenta v Rimu najnesramnije burke. Pred hišo avstrijskega konzula, v cerkvi kjer se je brala služba božja za našega vladarja, nabili so hudobneži ter po tleh raztresli na tisočine listkov z tendencioznimi napisi: Viva Trieste, Trento — Morte all' Austria! — Komentara ni treba. Morda bodo merodajni krogi na Dunaju vendar odprli oči ter uvideli nevarnost, ki preti našej državi od irredentarskega gibanja, ki se očitno pojavlja tudi mej nekaterimi avstrijskimi Lahi na Primorskem.

Domače vesti.

Imenovanje. Tukajšnje c. kr. fin. ravnateljstvo je imenovalo Ivana Winterja in Napoleona Ecchelijja višjim carinskim officialom v Trstu, gosp. Frana Štrekelja carinskim upravnikom v Pulju.

Za podružnico sv. Cirila in Metoda na Greti. oziroma za otroški vrt v Rojanu, se je nabralo dne 12. t. m. v krčmi, pri društvu med Barkovljanskimi poštenjaki 68 kr.

Tržaški deželni zbor zapričel je včeraj popoldne svoje zasedanje. Predsedoval je dr. M. Luzzatto, ker župan Bazzoni še vedno boleha. Navzoča sta bila tudi namestnik Rinaldini in namestniški svetnik baron Conrad. Predsednik pozdravil je zbrane poslance ter zaklical trikratni „živio“ presvetlemu cesarju. Povdarjal je, da se je delovanje dež. odbora, oziroma municipalne delegacije osredotočilo v premostrivanju potrebnih naredeb za predstoječi prevrat v gospodarskem našem življenju. Konečno je pozdravil navzočega g. namestnika, na kar se je ta poslednji istotako dotaknil odprave proste luke. Naznanja, da bode vlada dež. zboru predložila postavnina črt o n. d. z. o. r. o. v. n. j. š. o. l. s. t. v. a. Predsednik vzame to objavo namestnikovo na znanje ter zaključil sejo ob 12¹/₄ uri popoldne.

Trž. mestni svet ima v četrtek, dne 16. t. m. svojo javno sejo.

„Mattinov“ člankar prizadeva si morda že tisočerkrat dokazati kako potrebna je lahonska kultura našim slovenskim okoličanom. To pot zopet hvali sklep mestnega zbora, da občina prevzame v svojo oskrb lahonsko otročarnico na Greti in pojasnuje „pogrešek“ g. Nabergoja, ki je v mestnem zboru proti sklepu protestoval obžaluječ gretarske nedolžne otročiče, ki bodo zahajali v ta zavod. „Ne vedel bi — pravi hudobni člankar — je-li res nesreča za okoličane, da se njih deca raznaroduje. Vem pa, da je znanje laščine, ali vsaj laškega narečja, potreba, katero so dolgo časa spoznavali vsi oni okoličani, ki žive od mesta, služeč kot zidarji, kamnoseki,

vozniki itd. in okoličanke, katere prihajajo vsak dan v naše hiše in trge prodajati mleko, kruh, zelenjavo in drugo. Če se jim sedaj nudi tako ugodna prilika, da se priuče laščini v otroškem vrtu na Greti — čemu bode tožila njih deca in odrasenci.“ Koliko navidezne ponižnosti v teh hudobnih besedah. Okoličan živi deloma od mesta ter v njem služi svoj kruh. Ali kako težavno priučen je ta kruh, povedo grčave in krvave roke okoličanskih tlakodelalcev „štancarjev“. V najhujšem mrazu in največje vročini morajo ti kot črna žival tolči mestni tlak, da si zaslužijo boren goldinarček na dan. In za to „službo“ naj ti zataje še ono, kar imajo najslajšega — materin jezik! Okoličanske perice ti vedo, kako krvavo ti zaslužijo bore krajcarje; nosé ti velikanske tovore o mrazu in toploti in ubijajoč se noč in dan: — za to „dobroto“ naj bi zatajile še svoj jezik ter pošiljale svoje poštene otroke v lahonsko kvarilnico! Oh koliko boljše bi pač storili magistratni oblizani kulturonošci, da bi denar, ki ga nameravajo preč metati na Greti, raji vporabili za kak zavod, kjer bi pozapri vse one pobalinske fantaline — cvet lahonske kulture — ki strašijo že mestne stražarje se svojo izprijenostjo.

Vredno, da se konstatuje. Sedmograški Rumuni hočejo zapustiti pasivno politiko, ter se zopet udeležiti javnega delovanja. Advokat Corojanu sklical je na dan 27. t. m. shod zaupnih mož. Število povabljenih odposlancev znaša 123. Za nas je zanimiva objava, da so posvetovanja javna. Bog ne daj pa, da bi kdo menil, da smo si pri tem kaj hudobnega mislili glede na običaje, udomačene v našem javnem življenju!

Izpod zvonika sv. Justa se nam piše: Zdaj, ko se toliko piše o narodnih društvi, posebno o pevskih, pride mi na misel nekaj, kar se mi vidi jako resno. Ko je še bil g. Sever predsednik bratovščine sv. Cirila in Metoda pri sv. Jakobu, trudil se je sestaviti pevski zbor za cerkveno petje in res posrečilo se mu je. Vem, da je neki meni neznani učitelj prevzel to nalogo in vežbal domače fante v cerkvenem slovenskem petju. Nu, gospodu županu bil je to trn bodeči v njega očesu in ne vem, kako je to prišlo, učitelj petja se je zneveril in iz slovenskega zbora nastal je laški, ker nemamo zanesljivega narodnega pevovodje. Svetoivanska „Zora“, zadremala je ravno iz tega vzroka. Sv. Ivanski narodni župnik, častiti g. Treven, je pred leti se sam žrtvoval in podučeval sv. Ivanske pevce, poiskal je tudi, vsaj za silo, starega pevovodja iz svoje domovine, iz Idrije, kateri je tudi podučeval po svojej moči naše pevce. Dobro nam je znano, kako nerad naš slavni magistrat gleda vsacega učitelja, kateri je toli železnega značaja in tako narodoljuben, da bi prevzel to sveto narodno petje v svoje varstvo. Žalibog, da kedor ima najlepše zmožnosti, je ali len ali strahljiv ali — bog si pa vedi kaj — naroden menda ne. Naj bode; upamo, da se še vse na bolje obrne, za sedaj nočemo tožiti nikogar. V Kadinu se bode zidala nova cerkev, tu bode treba organista in pevcev. Evo vam spet zadrego: pevovodje nemamo. Narodno-navdušenih mladeničev, kakor je naš g. Hrabroslav Ražem v Barkovljah, bodedo le redko našli. Njega je pokojni katinarski učitelj podučeval nekaj časa v glasoviru. Veselje do petja in ljubezen do naroda navduševala sta blagega mladeniča, da je pričeto delo z vztrajnostjo nadaljeval, dokler ni, rekel bi samouk, se tako izvežbal, da sedaj sme ponosno stopiti mej občinstvo s krasnim pevskim zborom navdušenih narodnih mladeničev, kjer vlada največi red, strogost, pa tudi spoštovanje in vzajemnost. Hvala ti blagi Ražem, tvoj zbor je dika okoličanskim pevskim društvom.

Ker nemamo mi pri sv. Jakobu, ni v Rocolu, požrtvovalnega pevovodja; ker naša pevska društva nemajo zagotovljenega

obstanka; ker zbor obstoji le toliko časa, dokler ima pevovodjo in ker le oni pevovodja največ koristi, koji je popolnoma neodvisen, zato pridem do zaključka, da morejo naši prvaki skrbeti začasom, kako bi se tej trajnej nepriliki v okom prišlo. Moje skromno menenje bi bilo, da bi družba sv. Cirila in Metoda, oziroma podružnice v Trstu, kakor tudi delavska slovenska društva denarno pripomogla, da bi se za petje in godbo vneti mladeniči iz vsacega okraja izbrai in na skupne stroške v Trstu naučili petja in kar pevovodju treba. To upam ni neizvršljivo in bilo bi pa zelo koristno. Videant consules.

Z Notranjskega se nam piše: Med našimi odvetaiki je še vedno dosti tacihi trdovratnežev, ki naklonjenost slovenskih svojih strank s tem zlorabijo, da sestavljajo in ulagajo dotične spise še vedno v nemškem jeziku, ne da bi te njih stranke to zehtevale, ali pa nemškega jezika sploh večje bile! In ker je med temi odvetaiki večina narodnjakov, in sicer baš tacihi, ki so sicer kaj strastni nasprotniki vsemu nemškemu (uradovanju, poslovanju in občevanju), se mora človek čudom čuditi, kako je tako ravnanje sploh mogoče pri tej gospodi, dočim se od sodiše in družih uradov neprenehoma zahteva tista nesrečna ravnopravnost! No, marsikje so baš ti uradi v tem oziru bolj dosledni, nego pa slovenski zastopniki slovenskih svojih strank! Neverjetno, a istinito!! — Slovenski narodnjaki, zahtevajte tudi od svojih odvetaikov-zastopnikov, da ustrezajo v vsem, Vašej in narodnej zahtevi in časti! Sapienti sat! — n. —

Posestniki-kmetovalci zavarujte svoje poljske pridelke! Jesen prišla je v deželo in ž njjo doba požarov, povodnij in družih podobnih nezgod. In v letošnjem jeseni prevlada nad vsem suša, čujejo sa pritožbe o pomanjkanji vode, zlasti na Kranjskem. Poljski pridelki so večinoma že pod streho toda, koliko je še gospodarjev pri nas na kmetih, a tudi drugod, ki nemajo niti teh niti svojih gospodarskih poslopij zavarovanih, dasiravno bi si v slučajih nesreče — olajšali udarec, ki bi jih po tej zadel. Naj tedaj nihče ne gleda na borih par krajcarjev, marveč uporabi ugodno pritožnost, dokler se mu še ponuja, ter zavaruje svoje, dosedaj še nezavarovane poljske pridelke, kakor tudi gospodarska poslopja, kajti: nesreča ne počiva, ampak išče vedno svojih žrtev! Kaj pomaga kes po nesreči! Previdnost pa je mati modrosti, glasi se pregovor, torej: kmetovalci, poslužite se še o pravem času zavarovalnic!

Prošnja do sl. c. kr. poštnega in telegrafiskega vodstva: Z ozirom na že toli prošeno in naglašeno izvršitev ravnopravnosti v uradih in slovenskih pokrajinah, gledenaprave poštnih pečatov razun nemškega tudi v slovenskem jeziku, stavi se sl. poštnemu in telegrafickemu vodstvu uljudna prošnja, da bi blagovolilo potrebno ukreniti, da se po slovenskih in primorskih krajih pri poštnih uradih napravijo poštni pečati z imenom dotičnega kraja v obeh jezikih, da se izogne nepotrebnim peticijam kompetentnih občinskih uradov, ki se bodo v tej zadevi brezdvomno kmalu oglasili. — Čas bi bil vsaj že, da se tudi v tem oziru naredi konec temu nepravickemu in samovoljnemu preziranju avstrijskih Slovencev, ki zahtevajo le to, kar jim gre!

Z Ustja na Vipavskem se nam piše: Resnici na čast moramo priznati, da tako skrbnega, izbornega župana še nismo imeli, kakor sedaj. Ako je bilo do sedaj le količkaj dežja, bila je naša vas tako preplavljena, da bi človek, ki bi hotel do nas dospeti, moral imeti plavuti. Tej nedostatnosti prišel je vrli naš župan, gosp. Franc Bratina, s tem popolnoma v okom, da se je zgradila po njega trudu prav lepa cesta v našo vas. Tudi posestnik Anton Bratina se je mnogo prizadel za izvršenje te poti, po katerej lahko vo-

zijo najtežji vozovi. Za nas je to velike važnosti, kajti, ako nam Bog da dobro vinsko letino, prišli bodo vinski kupci dosti rajši k nam, vedoči, da morejo vino odvažati po lepej poti in brez vsake nevarnosti. Torej vsa čast našem županu!

Požar se je vnel dne 4. t. m. v Moščenicah v Istri v takozvanem gradu. Goretu je začelo v Deveskovičevaj prodajalnici v gradskem pritličju, kjer je bilo nakopičene razne robe v vrednosti 8—1000 gld. Požar se je vnel v nekem zaboju žveplenk in kmalu je bila vsa prodajalnica v ognju. Rešiti je bilo le malo mogoče, kajti manjkalo je vode za gasenje. Prodajalnica ni bila zavarovana.

Odprava proste luke. Predvečerašnjem se je sešla enketna komisija, katera se bode posvetovala o pravilniku, ki stopi v veljavo z odpravo proste luke. Komisiji bode predsedoval gosp. namestnik. Pravilnik je izdelala finančna direkcija. Posvetovanja te komisije bodo precej časa trajala; zato se pa avst.-ogerska carinska konferencija — katera bode obravnavala o željah gori rečena enketne komisije glede sestave izvršilne postave za odprave Tržaške in Reške proste luke — ne snide pred mesecem novembrom.

Razveljavljena prepoved. Hrvatska vlada je razveljavila prepoved uvažanja živine iz Istre, kojo prepoved je izdala dne 27. aprila t. l., ko se je pojavila živalska bolezen v Istri.

Živinski semenj v Bazovici odpre se dne 20. t. m. Ta semenj se bode kmalu udomačil, kajti zanimanje zanj je veliko.

Pozor vinorejci! V spomladi delile se bode onim vinovejcem, koji to žele, američanske trte. Dolžnost nam je opozoriti vinorejce iz onih krajev, kjer se trtna uš še ni udomačila, da naj ne zahtevajo rečenihi trt, kajti ne da se tajiti, da se je šestokrat uprav po američanskih trtah k nam zanesla trtna uš.

Novo vino je letos izborna, radi česar se Bahovi prijatelji te prilike prav dobro okoristujejo. Minolo nedeljo je mestjanov po okolici mrgolelo; v bližnji Boršt odpejalo se jih je popoldne 2596.

Za VI. župno crkev rabralo se je do sedaj 17.542-74 gld. Nadaljne prispevke sprejemajo škofijska pisarna, gospodje župniki cele škofije in odbor.

Žrtva naših petardovcev, deček Richard Boldrin, prišel je iz bolnice. Izgubil je revež jedno oko in tudi rana na nogi se se ni zacelila.

Slikarsko razstavo so odprli začetkom t. m. v palači Rovoltella. Razstava je prav dobro obiskovana.

Padel je raz 5 metrov visok zid kočijaž Peter Lakota. On trdi, da mu je nenadno slabo prišlo; nekateri pa menijo, da je govor o poskusu samomora, ker se je bil skregal z lastno materjo.

Poskus samomora. Komi Modezij Rotissa odšel je dne 11. t. m. v Piran k kontrolnemu shodu. Tam pa je poskusil samega sebe umoriti s tem, da z revolverjem trikrat nase vstrelil. Prepričan družini so neki vzrok nesrečnemu cinu.

Nenadno umrla je 17 letna Izabela Oswaldella, hči pisarja Cezarja Oswaldella, v nekej prodajalnici sadja. Zadelo jo je srčna kap. Nesrečno deklico so prenesli v nje stanovanje.

Zblaznela je nenadno 16 letna Frančiška Deiuri in je hudo razgrajala v ulici Via Arcata. Prepeljali so jo v bolnico, kjer se pa je stanje še shujšalo.

Znorela je neka 29letna perica Marija Škilan iz Rocola št. 479. Ubožico prenesli so v bolnico.

„Slovanski svet“ prinaša v 19. številki naslednjo vsebino: Shod slovenskih poslancev. — O objektivnem postopanju v tiskovnih rečeh. — O Slavjanofilih. — O tehniških izrazih v zakonodavstvu. (Konec.) III. skupina. Bolj ali manj samostalna sestavljenje izrazov. Ruske drobtinice. — Dopis izmed galiških Rusov. — Pogled po slovanskem svetu: a) Slovenske dežele. b) Ostali slovanski svet. — Književnost. — Naročba na „Slovanski Svet.“

Prošnja častitim šolskim vodstvom po Slovenskem!

V kalendarju „Popotnik-ovega koledarja za 1891. l.“ vsprejeti hočemo tudi letnico, kedar se je katera šola ustanovila. Dovoljemo si torej nujno prositi vsa p. n. častita šolska vodstva, da nam blagovolijo prej ko prej, vsaj pa do 20. t. m. v tej zadevi po dopisnici poročati, t. j. nam naznaniti letnico, kedar se je njihova šola ustanovila in kaj se je eventualno pri tamošnjem učit. osonbi v tekočem letu spremenilo! Zlasti se obračamo a to prošnjo do p. n. šolskih vodstev Kranjske in Ptimorske, izvemši šole Postojnskega okraja, za katere nam je tamošnji gospod šolski nadzornik blage volje že dotične podatke preskrbel, za kar mu izrekamo priskrbeno zahvalo.

Pri tej priložnosti usojamo si pozivljati vse p. n. tovariše, da nam eventualno naznaniti blagovolijo, če so znabiti naleteli v letošnjem koledarju na kako pomoto, da jo moremo v novi izdaji popraviti.

Uredništvo „Popotnika“.

Maribor, Reiserstrasse 8.

FILIJALKA e. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda
za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vredn. papirjih na	V napoleonih na
4-dnevni odkaz 3%	30-dnevni odkaz 2%
8- " 3 1/2%	3-mesečni " 2 1/2%
30- " 3 1/2%	6- " 2 1/2%

Vrednostnim papirjem, glasečim na napoleone, kateri se nahajajo v okrogu pripozna se nove borestna tarifa na temelju odpovedi od 8. oktobra, 12. oktobra in 3. novembra.

Okrožni oddel.

V vredn. papirjih 2% na vsako svoto.
V napoleonih brez obresti

Nakaznice

za Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropavo, Reko, kakor za Zagreb, Arad, Bozen, Gradec, Hermanstadt, Inomost, Celovec, in Ljubljano — brez stroškov

Kupnja in prodaja

vrednostij, diviz, kakor tudi vnovčenje kuponov 24-19 pri odbitku 1% provizije.

Predujmi.

Na jamčevne listine pogoji po dogovoru. Z odprtjem kredita v Londonu ali Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po pogodbi.

Na vrednosti obresti po pogodbi.

Uložki v pohrano.

Sprejemajo se v pohrano vrednostni papirji, zlat ali srebrni denar, inozemski bankovci itd. — po pogodbi.

Trst, 4. oktobra 1890.

20-24

Dunajska borisa

14. oktobra.

Enotni drž. dolg v bankovcih	—	gid.	88.95
" " " " " " " "	—	"	88.90
Zlata renta	—	"	106.60
5% avstrijska renta	—	"	101.10
Dolnice narodne banke	—	"	83. —
Kreditne dolnice	—	"	307.25
London 10 lir sterlin	—	"	114.90
Francoski napoleondori	—	"	9.04
C. kr. cekini	—	"	5.42
Nemške marke	—	"	56.22 1/2

!! Tržaškim Slovencem !!

Odboru „Slovanskega pevskega društva“ se ponuja prilika pridobiti si izbornega tenorista. Tržaške Slovence prosimo, da dotičniku preskrbe kakoršni-koli službico.

2-3

Lepega

orehovega lesu

je več vaganov razne dolgoti in debelosti na prodaj, tedaj najprikladnejša za izdelovalce fornirjev. Les je jako lep, izvrsten in se ga postavi na postajo Čakovac (Csakaturm). — Kdor želi kupiti, oglasi naj se najhitreje pisмено pri podpisnem kateri podaja vsa potrebna pojasnila.

JOSIP GABOR, krčmar,

pošta Mura St. Martin v Medmurgu.

Posilja blago dobro spravljeno in poštnine prosto!

Teodor Slabanja

srebrar v Gorici, ulica Morelli št. 17.

priloga se vljudno pri visoko častiti duhovščini v napravo cerkvenih posod in urodja najnovejše oblike, kot: monstranc, kelihov itd. itd. po najnižji ceni.

Stare reči popravi, ter jih v ognji pozlati in posebri. Na blagovoljno vprašanje radovoljno odgovarja. 50-38

Posilja blago dobro spravljeno in poštnine prosto!

A. BONNÉ
krojač, 8-12
Corso štev. 4. II. nadstropje
izvršuje točno in po najnovejšem kroju obleke za gospode. Ima v svojej zalogi novega in izvrstnega sukna in druge stofe, po jako ugodnih cenah.

Zdravnik za zobé
Fr. Dollereder
via Dogana št. 2 7-13
ordinuje od 9. do 5. ure.

Lekarna
Trnkóczy,
zraven rotovža
v Ljubljani
na
velikem mestnem trgu,
priporoča tukaj popisana najboljša in sveža zdravila. Ni ga dneva, da bi ne prijel pi-meni-h zahval o naših izbornih skušenih domačih zdravilih. Lekarna Trnkóczy-jeva tudi je pes. in sicer: Na Dunaji Viktor pl. Trnkóczy, V. Hradst. urmstrasse 113 (tudi kemična tovarna); dr. Oton pl. Trnkóczy, III. Radeckýoliz 7 in Gradec (na Štajerskem) Vendelin pl. Trnkóczy. V Ljubljani Ubald pl. Trnkóczy. P. n. občinstvo se prosi, ako mu je na tem ležeče, da spoda navedena zdravila s prvo pošto dobi, da nudi v tako le napravi: Lekarna Trnkóczy poleg rotovža v Ljubljani.

Marijacejske kapljice **Cvet proti trganju**
(Gleichtgelist),
povsem najboljšo zdravilo, lajša in preganja bolečine pri skrtni (rvmatismu), pri trganju po udih, pri boleših v križi in živeh, pri oteklinah, otrpnjenih udih, in in kiti itd.
Zahteva naj se „dr. Malicevega cvetu zoper trganje“ s tikstoječim znamenjem. Stoklenic 50 kr. tucat 4 gl. 50 kr.

Planinski zeliščni sirup kranjski.
za odrasle in otroke, je najboljši zoper kašelj, hripavost, vratobol, jetiko, prsne in pljučne bolečine: 1 steklenica 50 kr., 1 tucat 5 gl.

Kričistilne kroglice,
ne smeje bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se nže tisočkrat sijajno osvedčile pri zabasanji človeškega telesa, glavó ólu, otrpnelih udih, skaznemu zelodecu, etnih in obistnih boleznih, v škatljah á 21 kr.; jeden zavoj á 6 škatljami 1 gld. 5 kr.

Trnkóczy-jeva hmeljeva sladna kava (zdravilna kava).
lahko prebavljajoče, zelodec krepilno, redilno sredstvo, je važna za vsacega in neobhodno potrebna v ohranjenje in dosego zdravja. 1/4 kil zametek 30 kr.

ANGLEŠKI ČUDOTVORNI BALZAM,
1 steklenica 10 kr., 1 tucat 1 gld., 5 tucatov samo 4 gld.

ZDRAVILA ZA ŽIVINO.
Štupa za živino. Ta prav dobra štupa pomaga najbolje pri vsih bolih živalih, konji in pračičev. Konje varuje ts štupa trganja po črevih, boza k, vseh na ožjih kuznih boleznih, kašlja, p. n. in vratih boleznih, ter odpravlja vse giste, od vzlezuje konje dobe okrože i iskrae.
Krave dajo mnogo dobrega mleka.
Zametek z rabilnim navodom vred vilja le 50 kr., 5 zamotkov samo 2 gl.
Cvet za konje. Najboljšo mazilo za konje pomaga pri protégu žil, otoku i kolenu kopitnih boloz u, otrpnosti v boku, križi i oteklini nog in ostjih na nogah, izvaja tš caanj se na opravu i tš i tš kratka i vseh vnanjih boleznih in hitih. Srečke lea v rabilnim navodom vred stane le 1 gld., 5 stekl z rabilnim navodom vred samo 4 gld.
Vsa ta našeta zdravila se samo prava dobijo
v lekarni **TRNKOCZY-ja** v Ljubljani
zraven rotovža
in vsak dan s pošto razpošiljaio 6-12

Varčljive peči
prenosljive Artusov sistem
dobre za vsakovrstno kurjavo.
Te peči cilindrične zanj narejene od jeklenih plošč, s pokrivalom vraticeami in podlago od kovanega železa, znotraj se pa nahaja v njih cilindar visok kakor peč sama, masiven, narejen iz tedne rvarine v debelosti, 55 milim.; ako se jih vgreje z zažganim kurjavo, razširjajo po sobi od 16-20 stopinj toplote. Za peč št. 1. ako se rabi tako ogije ali drva, upotrebi se od 12-15 kr. za vsacih 10 ur neprenehalnega ognja. Za peč št. 2. trošek je od 21-25 kr. za enake dobo. — Cene tem pečem: 1 peč po pril. podobi s posebnim podnožjem št. 1. f. 12.50; 1 peč enake podobe ali nekoliko večja in pripravna za ogrevanje večjih sob f. 17. — Za vsak m. linearne cevi 80 kr. Za vsak komolec potreben 40 kr. Za ključ 40 kr. Za robčasto pripravo pri podnožju 60 kr. — Vse blago se pošilja v notranje dežele prosto daca z domačo boletu. Tvorница in zaloga v delalnici podpisanega
IVAN-A ARTUSO
ključarskega mojstra
TRST — ulica Corso št. 43. (Monte verde) — TRST

TRŽASKA HRANILNICA
Sprejemlje denatne vloge v bankovcih od 50 poč. do vsacega zn-ske vsak dan v tedni razm. obzornikov, in to od 9-12 ure popoldne. Ob nedeljah pa od 10-12 ure dop. Obresti na knjižice. %
Plačuje vsak dan od 9-12 ure popoldne. Zneske do 100 gld. predj. zneske predo 100 do 1000 ld m. r. se od-povedati 3 dni, zn-ske preko 1000 gld. pa 5 dni prej.
Ekomptuje manjše domicilirane na tržaške trgu. %
Posejtuje na državne papirje avstro-ogrske do 1000 gld. po. %
višje zneske od 1000 do 5000 gld. v tekočem računu po. %
Veče svote po dogovoru.
Daje denar proti vknjiženju na posestva v Trstu. Obresti po dogovoru.
Trst, 2. oktobra 1890 20-24

KMETIJSKO BERILO
za nadaljevalne tečaje ljudskih šol in gospodarjem v pouk, dobiva se v tiskarni
DOLENC
Ulica Carintia broj 28.
po 40 kr., trdo vezan 60 kr.

Dunajske razstavne Srečke á 1 gl. Malo jih je še
II srečk 10 gld.
6 srečk 5 gld. 50 kr.
Glavni dobitek 50.000 gold. a. vr.
Zrebanje že 30. oktobra tega leta
Srečke po 1 gld.
Srečke á 1 gld. dobivajo se v Trstu pri: Giuseppe Bolaffio, Alessandro Levi, Enrico Schiffmann, Ign. Neumann, Marco in Nigris.
4-9 8